

Handläggare
Susanna Lennström
08-508 261 95**Till**
Trafiknämnden
2017-02-02

Tillgänglighetsåtgärder 2017. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden uppdrar åt trafikkontoret att genomföra investeringsåtgärder för 15 mnkr i enlighet med detta tjänsteutlåtande och i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefMattias Lundberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2017 framgår att staden ska arbeta utifrån ett tillgänglighetsperspektiv och att målet är att skapa offentliga platser som är tillgängliga för alla, oavsett funktionsnedsättning. På de offentliga platserna ska alla i samhället känna sig välkomna och trygga.

Trafikkontorets mål är att alla projekt ska ta hänsyn till och budgetera för åtgärder för att skapa en god tillgänglighet. För de brister som fortfarande återstår och där inga andra projekt planeras inom nära framtid behöver emellertid separata investeringsmedel avsättas.

I plan- och bygglagen finns bestämmelser om att enkelt avhjälpna hinder i lokaler som allmänheten har tillträde till samt på allmänna platser ska undanröjas. I Boverkets föreskrifter finns vidare bestämmelser om hur dessa ska tillämpas. Exempel på åtgärder som

omfattas är sänkning av kantstenar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av rännalar, kontrastmarkering av busshållplatser och komplettering av handledare i trappor.

Detta genomförandebeslut omfattar åtgärder för 15 mnkr för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder, anlägga sittplatser och höja kantstenar vid busshållplatser i innerstad och ytterstad.

Trafikkontorets tillgänglighetsarbete ligger i linje med de lagkrav och föreskrifter som finns samt målsättningar om en tillgänglig kollektivtrafik. Kontoret kommer även fortsätta arbetet med att sprida kunskap om tillgänglighetsfrågor genom insiktsutbildningar, föredrag och genom påverkans- och utvecklingsarbete.

Bakgrund

I stadens budget för 2017 framgår att staden ska arbeta utifrån ett tillgänglighetsperspektiv och att målet är att skapa offentliga platser som är tillgängliga för alla, oavsett funktionsnedsättning. På de offentliga platserna ska alla i samhället känna sig välkomna och trygga.

För att Stockholm ska bli en tillgänglig stad för alla dess invånare krävs att stadens alla nämnder och bolag, men även det privata näringslivet, arbetar för att nya områden blir tillgängliga samt för att åtgärda befintliga enkelt avhjälpna hinder inom sitt ansvarsområde.

Ombyggnationer, utvecklingsprojekt och andra förbättringar för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har utförts under många år. Tillgängligheten har ökat, men mycket arbete återstår.

I plan- och bygglagen (2010:900), PBL, finns bestämmelser om att enkelt avhjälpna hinder i lokaler som allmänheten har tillträde till samt på allmänna platser ska undanröjas. Av 8 kap 12 § PBL följer att:

Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

I Boverkets föreskrifter finns vidare regler om hur plan- och bygglagen ska tillämpas. Exempel på åtgärder som omfattas av dessa föreskrifter är sänkning av kantstenar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av rännalar, kontrastmarkering av

busshållplatser, komplettering av handledare i trappor, infällning av släta ytor i ojämn beläggning och kantstenssänkningar vid parkeringsplatser för rörelsehindrade.

Tillgänglighetsarbete på trafikkontoret

Fysiska åtgärder

I april 2015 antog trafiknämnden trafikkontorets åtgärdsstrategi för enkelt avhjälpna hinder. Under 2017 fortsätter arbetet med att få tillgänglighetsfrågorna till en naturlig del av de ordinarie verksamheterna. Målet är att alla projekt ska inkludera och budgetera för tillgänglighetsåtgärder. För de brister som fortfarande kvarstår och där inga andra projekt planeras inom nära framtid behöver emellertid även fortsättningsvis separata investeringsmedel avsättas.

Projektet Tillgänglighetsprojekt 2017 har som huvudsyfte att identifiera och åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av lagen om enkelt avhjälpna hinder.

Under 2017 fortsätter arbetet med att bygga om övergångsställen och gångpassager samt att utföra kontrastmarkeringar vid busshållplatser. Höjning av kantstenar vid busshållplatser ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att resa med kollektivtrafiken, men räknas inte som ett enkelt avhjälpna hinder. Som väghållare är trafikkontoret emellertid ansvariga för kantstenarna vid busshållplatserna och eftersom dessa lämpligen åtgärdas i samband med kontrastmarkering inkluderas detta i projektet.

I innerstad ligger fokus under 2017 på att åtgärda brister som medborgare framfört synpunkter om, exempelvis kantstenssänkningar, tillgänglighetsanpassningar av övergångsställen samt utbyte av rännalar. Dessutom planeras tillgänglighetsanpassning av övergångsställen vid ett antal korsningar längs med Riddargatan.

Vad gäller ytterstaden kommer flera åtgärder utföras i Hökarängen, där bland annat ledstråk kommer att anläggas på torgytor, till busshållplatser och till övergångsställen. Detta kommer att underlätta för personer med synnedsättning att ta sig fram och orientera sig i området. Dessutom kommer ett flertal busshållplatser och övergångsställen i Östberga att byggas om och tillgänglighetsanpassas.

Utformning sker enligt stadens handbok *Stockholm – en stad för alla, handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö*, som utgår från gällande lagar och föreskrifter.

Övriga insatser

Förutom arbetet med att åtgärda brister i den befintliga miljön är det, som tidigare nämnt, viktigt att tillförsäkra att alla ny- och ombyggnationer blir tillgängliga. Kunskapen om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska finnas med i planering, projektering och anläggning av alla kontorets projekt.

Den mångåriga kunskapen kring tillgänglighetsfrågor ska tas tillvara, uppdateras och användas i kommande projekt. Trafikkontoret ska vara drivande och utveckla tillgänglighetsfrågorna inom nämndens ansvarsområden. Trafikkontorets tillgänglighetsarbete har under många år fått uppmärksamhet, både nationellt och internationellt, och kontoret avser att fortsätta ta emot studiebesök och informera om tillgänglighetsarbetet i olika sammanhang.

Kontoret ska vidare samarbeta med och involvera rådet för funktionshinderfrågor och handikapporganisationerna för att säkerställa att de åtgärder som genomförs får avsedd effekt.

Slutligen ska kontoret fortsätta att hålla insiktsutbildningar. Under utbildningarna får deltagarna bland annat en egen upplevelse av att röra sig med rullstol eller att ta sig fram med en synnedsättning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret. Rådet för funktionshinderfrågor har tagit del av tjänsteutlåtandet.

Analys och konsekvenser

Kontoret har bedömt förslagets konsekvenser, bland annat avseende ekonomi, drift och underhåll samt övrig trafik.

Ekonomiska konsekvenser

Kontoret avser att utföra investeringsåtgärder för 15 mnkr under 2017. I den summan ingår även kostnad för utredning och projektering av åtgärder inför kommande år. Störst andel medel går till ombyggnation av övergångsställen, gångpassager och busshållplatser. Medel finns avsatta i verksamhetsplanen för 2017 och fördelas enligt följande:

<i>Objekt</i>	<i>Kostnad (tkr)</i>
Tillgänglighetsåtgärder innerstad	7 000
Tillgänglighetsåtgärder ytterstad	8 000
Summa	15 000

Trafikkontoret har ansökt om statlig medfinansiering för tillgänglighetsanpassning av ett antal övergångsställen och busshållplatser i Östberga. Beslut om detta kommer att meddelas av Trafikverket under december 2016.

I övrigt ska budget för tillgänglighetsåtgärder finnas med i respektive projekt. Övriga insatser, exempelvis utvecklings- och påverkansarbete, insiktsutbildningar och kunskapsspridning, kommer att belasta driftbudgeten.

Konsekvenser på övrig trafik

Vad gäller konsekvenser för övrig trafik är det i första hand arbeten i anslutning till övergångsställen och busshållplatser som riskerar att medföra trafikstörningar. De åtgärder som planeras under 2017 är emellertid lokaliserade på platser som inte bedöms ge några allvarliga konsekvenser. De planerade åtgärderna är samordnade, avstämda och internt förankrade och kommer att läggas in i *Gatuarbete Webb*.

Risker och osäkerheter

Investeringen avser ett flertal mindre åtgärder som är väl kända. Risken för överskridande av budgetramen anses därför som mycket liten.

Konsekvenser för drift och underhåll

Åtgärderna medför att kostnaderna för drift och underhåll ökar något. Anledningen är att de taktila plattor som används till ledstråk på öppna ytor samt vid busshållplatser inte har samma livslängd som släta plattor. Livslängden beror främst på vilket slitage plattorna utsätts för. Dessutom kräver kontrastmarkeringar i trappor kontinuerligt underhåll. I övrigt blir kostnaderna för drift och underhåll likartade dagens.

Måluppfyllelse och konsekvenser avseende tillgänglighet

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Genom att

fortsätta det systematiska arbetet för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder bidrar trafikkontoret till en förbättrad tillgänglighet inom sitt ansvarsområde. Kontorets arbete ligger både i linje med de lagkrav som finns gällande enkelt avhjälpna hinder och målsättningar om en tillgänglig kollektivtrafik.

Konsekvenser för barn

I FN:s barnkonvention framgår bland annat att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt liv med ett aktivt deltagande i samhället. För att detta ska vara möjligt behöver allmänna platser vara tillgängliga. Det systematiska arbetet för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder ökar med andra ord möjligheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning att ta del av samhällslivet.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden uppdrar åt trafikkontoret att genomföra investeringsåtgärder för 15 mnkr i enlighet med detta tjänsteutlåtande och i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Slut